

Detaljplan för Eda Supermarket m m

Eda Kommun
Värmlands Län

Innehåll

1. Inledning	3
BAKGRUND	3
PLANENS HANDLINGAR	3
PLANENS SYFTE	3
PLANDATA & MARKÄGOFÖRHÅLLANDEN	3
2. Tidigare ställningstaganden	3
PLANUPPDRAG	3
ÖVERSIKTSPLAN	3
DETALJPLAN	3
BEHOVSBEDÖMNING	4
3. Avvägningar enligt miljöbalken	4
4. Planeringsförutsättningar och förändringar	4
NATUR	4
BEBYGGELSEOMRÅDEN	5
FRIYTOR	8
GATOR & TRAFIK	8
STÖRNINGAR & RISKER	13
TEKNISKA FÖRSÖRJNINGSSYSTEM	14
5. Konsekvenser av planens genomförande	15
6. Genomförandefrågor	16
ORGANISATORISKA FRÅGOR	16
FASTIGHETSRÄTTSLIGA FRÅGOR	16
EKONOMISKA FRÅGOR	17
MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN	17

Omslag

Flygbild över norra Eda Glasbruk Källa: Eda kommun.

Beställare

Eda Supermarket AB

Konsult

SBK Värmland AB

Eda kommun

Mattias Persson, plan- och fastighetschef

Kontakt

SBK Värmland AB

Hantverksgatan 9A

671 31 ARVIKA

tel. 0707-831204

daniel@sbkvarmland.se

www.sbkvarmland.se

1. Inledning

BAKGRUND

Bakgrunden till detaljplanen är de problem i trafiksituationen - både lokalt inom området samt kopplingen till riksvägen - men även utvecklingsmöjligheter för handel som belysts i tidigare planprocesser.

Ett planprogram har tidigare tagits fram, 2009-08-24, påvisande tre alternativa utvecklingsinriktningar för området. Utifrån detta planprogram valdes därefter en riktning för utveckling som ett detaljplaneförslag, samrådshandling 2011-10-13, baserades på.

Omarbetning skedde efter genomfört plansamråd, och reviderade gransknings- och antagandehandlingar togs fram varefter planprocessen avbrutits då möjligheter att tillmötesgå inkomna synpunkter från bland annat Trafikverket, Länsstyrelsen och boende i närområdet ansågs saknas.

Dialog har därefter förts med Trafikverket, Länsstyrelsen m fl, och idéer finns nu som gör att Eda kommun anser att motiv finns att kunna gå fram med ett reviderat förslag som bedöms kunna tillgodose trafiksäkerhet, framkomlighet och en godtagbar situation för boende samt situationen mot riksvägen.

PLANENS HANDLINGAR

Planen omfattar följande handlingar:

1. Denna planbeskrivning
2. Plankarta

Övriga handlingar tillhörande planen är samrådsredogörelse, behovsbedömning, fastighetsförteckning, trafikutredning samt dagvattenutredning.

PLANENS SYFTE

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för en framtida utbyggnad av Eda Supermarket, samt skapa en säkrare och smidigare trafiksituation för boende intill planområdet, besökare och lasttrafik.

Ovan: Planområdet inom Eda Glasbruk.

PLANDATA & MARKÄGOFÖRHÅLLANDEN

Planområdet omfattar fastigheten Norra Ämterud 1:144 m fl. Planområdet omfattar drygt 2 ha mark.

Marken inom planområdet ägs till delar av Eda kommun, Trafikverket, Eda Supermarket AB, samt Eda Folkets park förening.

2. Tidigare ställningstaganden

PLANUPPDRAG

Samhällsbyggnadsutskottet gav plansektionen i uppdrag, KSSU §24 2014-02-21 att inleda arbetet med planläggning för det aktuella området, i syfte att möjliggöra utökad handelsverksamhet och ordna trafiksituationen inom Eda Glasbruk samt i förhållande till riksväg 61.

Detaljplanen upprättas med normalt planförfarande i enlighet med Plan- och bygglagen (ÄPBL 2010:900).

ÖVERSIKTSPLAN

För Eda Glasbruk gäller fördjupad översiktsplan, antagen 2009. I denna redovisas problemen med trafikföringen vid Eda Supermarket och mark föreslås för utbyggnad av handelsverksamheten.

Föreliggande detaljplan är förenlig med kommunens översiktsplan (FÖP) men fördjupningen av översiktsplanen i sig är till viss del inaktuell.

DETALJPLAN

För planområdet gäller detaljplaner med laga kraft 1987-07-21 (1730-P86/4, områdets västra del), fastställd 1983-09-14 (17-Å-6787) ändrad 1998-01-14 (1730-P02/11, områdets nordöstra del, samt fastställd 1961-01-16 (17-A-208, folkparken). Samt detaljplan för Norra Ämterud 1:44 mfl (del av norra Eda glasbruk) som vann laga kraft 2014-11-14.

För alla planer utom dp Norra Ämterud 1:44 mfl. har genomförandetiden gått ut.

Enligt planuppdrag från KS 20140311 ska hela området från tullstationen till plangränsen mot det s.k. Eurcashområdet omfattas av en sammanhängande detaljplan. Syftet med detta krav grundas till största delen i att hitta en hållbar trafiklösning för området, som ger de boende i området en god och säker framkomlighet samt som möjliggör Eda Supermarket en chans till utveckling av handelsverksamheten.

Aktuell detaljplan har behandlat ovan nämnda proble-

matik och frågorna har utretts i förhållande till ett större område än själva planområdet. Hantering av den i PMet påtalade problematik som sträcker sig utanför planområdet har således behandlats inom ramen för detaljplanen och bedömningen är att det i enlighet med syftet kring beslutet om planuppdragets omfattning därmed går att upprätta en detaljplan av mindre storlek än att omfatta hela Eda glasbruk.

BEHOVSBEDÖMNING

En behovsbedömning har genomförts, 2014-06-24, för att svara på frågan om planen kommer att påverka miljön. Behovsbedömningen är en analys som leder fram till ställningstagandet om en miljöbedömning (MKB) behöver genomföras för en plan eller ej. För en plan som innebär en betydande miljöpåverkan skall, enligt 4 kap. 34 § Plan- och bygglagen (PBL) en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) upprättas.

Sammantaget bedöms planens föreslagna markanvändning och dess konsekvenser preliminärt inte medföra betydande miljöpåverkan. En miljökonsekvensbeskrivning enligt PBL 4 kap 34 § behöver därför inte upprättas men att trafikfrågorna särskilt behöver belysas inom ramen för planarbetet.

3. Avvägningar enligt miljöbalken

Inom den fysiska planeringen finns hänsyn och avvägningar som behöver göras rörande annan lagstiftning i allmänhet och miljöbalken i synnerhet. Följande lagrum behöver särskilt beaktas;

3 kap. MB – Grundläggande bestämmelser för hushållning med mark och vattenområden, främst riksintressen.

Riksintressen enligt 3 kap Miljöbalken finns i form av Värmlandsbanan samt riksväg 61 som är av riksintresse för kommunikationer, och den senare primär transportled för farligt gods.

4 kap. MB – Särskilda bestämmelser för vissa områden. Inom planområdet finns inga sådana områden.

5 kap. MB – Miljökvalitetsnormer.

Miljökvalitetsnormer för vatten och luft bedöms inte riskera att överskridas. Se vidare under rubriken Miljökvalitetsnormer i slutet av kapitel 4.

7 kap. MB – Skydd av naturen, strandskydd, biotopskydd, naturreservat, Natura 2000 m m.

Planen syftar till utökad markanvändning vilket bedöms

kunna leda till en ökad servicegrad i närområdet eller attraktiva boendemöjligheter.

4. Planeringsförutsättningar och förändringar

NATUR

Mark, topografi och vegetation

Planförutsättningar

Området är huvudsakligen flackt. Naturområdet i väster är bevuxet med höga tallar och med inslag av gran och björk, lägre markvegetation och är genomkorsat av gångstigar.

Ovan: Naturmark inom området.

Norr om Eda Supermarket finns ett villaområde. Övrig mark utgörs av körytor och parkeringar.

Planförslag

Villatomterna norr om Eda Supermarket (Norra Ämterud 1:76, 1:85 och 1:140) kommer att tas i anspråk för kvartersmark för handelsändamål vilket enligt intentionerna med planen innebär utbyggnation av butiken och att ytorna hårdgörs. I övrigt kommer del av naturområdet att övergå i parkering samt gata. Ett stråk med naturmark västerut mot bostadsbebyggelsen tryggas i plan genom (NATUR).

Geotekniska förutsättningar

Planförutsättningar

Geoteknisk undersökning har utförts av WSP i juli 2010. Jorden består av mulljord på mäktiga sedimentlager av främst sand, och därunder lera. Hållfastheten är i huvudsak medelhög, vilket innebär att planerade byggnader kan grundläggas med platta på mark. Grundvatten har enligt tidigare undersökningar påträffats 2-5 meter under marknivån.

Planförslag

Grundläggningsförhållandena är gynnsamma inom området. Det bör ur geoteknisk synvinkel inte finnas några allvarliga hinder för planens genomförande. Detta också mycket med tanke på att byggrätten inom fastigheten kommer att begränsas.

Fornlämningar

Planförutsättningar

Det finns inga kända fornlämningar inom området idag.

Planförslag

Om lämningar påträffas i gräv- schakt- och byggarbetet skall länsstyrelsen underrättas enligt kulturminneslagen.

Radon

Planförutsättningar

Radon är en gas som kan innebära risker för människors hälsa och säkerhet och kan förekomma i luft och vatten. För att minska konsekvenserna för långvarig exponering i inomhusmiljö finns gällande riktvärden (Socialstyrelsen, Allmänna råd) för bostäder, skolor och förskolor på 200 Bq/m³ (årsmedelvärde).

Tekniskt utförande av byggnader så att riktvärden för radon inte överskrids säkerställs genom Boverkets Byggregler (BBR).

Radonhalten har uppmätts och visar på lågradonmark vid den planerade utbyggnaden av Eda Supermarket.

Planförslag

Planen medför inga restriktioner för ny bebyggelse.

Förorenad mark

Planförutsättningar

Det finns ingen sedan tidigare känd markanvändning inom området som gör det troligt att misstänka att föroreningar finns.

Synliga föroreningar har heller inte påträffats.

Planförslag

Skulle markföroreningar påträffas under spräng-, schakt- eller fyllnadsarbeten ska tillsynsmyndigheten kontaktas enligt Miljöbalken 10 kap 11§.

BEBYGGELSEOMRÅDEN

Planförutsättningar

Befintlig bebyggelse består av Eda Supermarket, som utgör en affärslokal i delvis två plan om totalt ca 2550

Ovan: Eda Supermarket med omgivning. Flygbild.

m². Eda Supermarket ligger strax söder om riksgränsen mot Norge, längs väg 61. Butiken har ett stabilt kundunderlag med företrädesvis norska besökare. Butiken är trångbodd, när det gäller lager och butiksyta, och behöver byggas ut. Butiksägaren äger och har rådighet över flertalet fastigheter runt och i anslutning till butiken.

Sydväst om planområdet finns en skogsridda och sedan följer villabebyggelse, likaså består området i nordväst av villabebyggelse.

Söder om planområdet ligger Folkets park med folkets hus som numera är glasbruksmuseum, samt rotunda, serveringsbyggnad, kiosk m.m.

Planförslag

Detaljplanen medger markanvändning för handelsändamål (**H**) för utveckling av Eda Supermarket.

Eda Supermarket ges möjlighet att byggas ut mot norr med ca 2600 m² byggnadsarea som kan inrymma butiksyta, lager och personalutrymmen. Lastkaj föreslås företrädesvis vara kvar i nuvarande läge.

Den utökade byggrätten medger att ytor där fastighetsägaren tidigare erhållit tillfälliga bygglov (bl.a. för utbyggnad av lastbrygga, kylcontainers, förråd m.m.) inryms och möjliggör för erhållande av permanenta bygglov.

Genom utökningen kan butiken erbjuda ett bredare sortiment som får kunderna att stanna längre och handla mer. Erfarenheten visar att antalet kunder oftast inte ökar i proportion till butiksytan.

Byggnadshöjden föreslås vara högst 7,5 meter för både gamla och nya delar av byggnaden. Befintligt entréparti är idag 9 meter i **nockhöjd**. Det befintliga och ytterligare ett entréparti möjliggörs i planen.

Längs fasaden mot söder finns befintliga ledningar tillhörande Skanova och marken närmast ledningen får endast bebyggas med enklare byggnader eller skärmtak (**område markerat med kryss**) och avvikelser mot detta måste stämmas av med ledningsägaren.

Villabebyggelse längs Rastavägen.

Villabebyggelse längs Skråköpingsvägen.

Bilden visar samutnyttjad parkering Folkets hus och entré syns t v i bild.

Ovan: Illustration av Tengboms som visar på möjlig utformning av grönytan och avskärmning mot de boende i nordväst.

För att bryta av fasaden på den tilltänkta utbyggnaden och således känslan av att det skapas en vägg mot bakomliggande bebyggelse, har Tengboms tagit fram illustrationer som på olika sätt visar hur man genom avskärmning och vegetation på ett enkelt sätt kan mjuka upp det visuella intrycket och på så vis skapa en trevlig utblick mot Eda Supermarket från befintlig bebyggelse (se bild på sidan 6). Ytan redovisas som park i illustrationen (se sidan 7) och **(plantering)** i plankartan.

Yta för reklamskylt (**skylt**) har ritats in i planen vid butikslokalens östra fasad. Ytan möjliggör en skylt med maximala höjden 7,5 meter. Reklamskylt önskas i sådant läge så att förbipasserande trafik uppfattar skylten i anslutning till butiken. Föreslagen placering ligger längs en raksträcka på väg 61, ca 50 m norr om korsningen och bedöms således inte utgöra en distraktion i korsningen. Genom att placera skylten längs raksträckan tar den inte uppmärksamheten från trafikanterna. Skyltens läge bedöms heller inte stå i konflikt med den fria siktlinje som ska kunna klaras vid korsningen, men för att ytterligare säkerställa att inte skylten kommer att begränsa sikten föreslås att skylttavlans nederkant ska uppföras till en lägsta höjd om 4 meter.

Vid fortsatt bygglovsprövning ska Trafikverkets riktlinjer avseende digitala skyltar vid allmänväg samt kom-

munens skyltpolicy följas. Detta gäller även för övriga skyltar inom planområdet.

Byggnadskultur och gestaltning

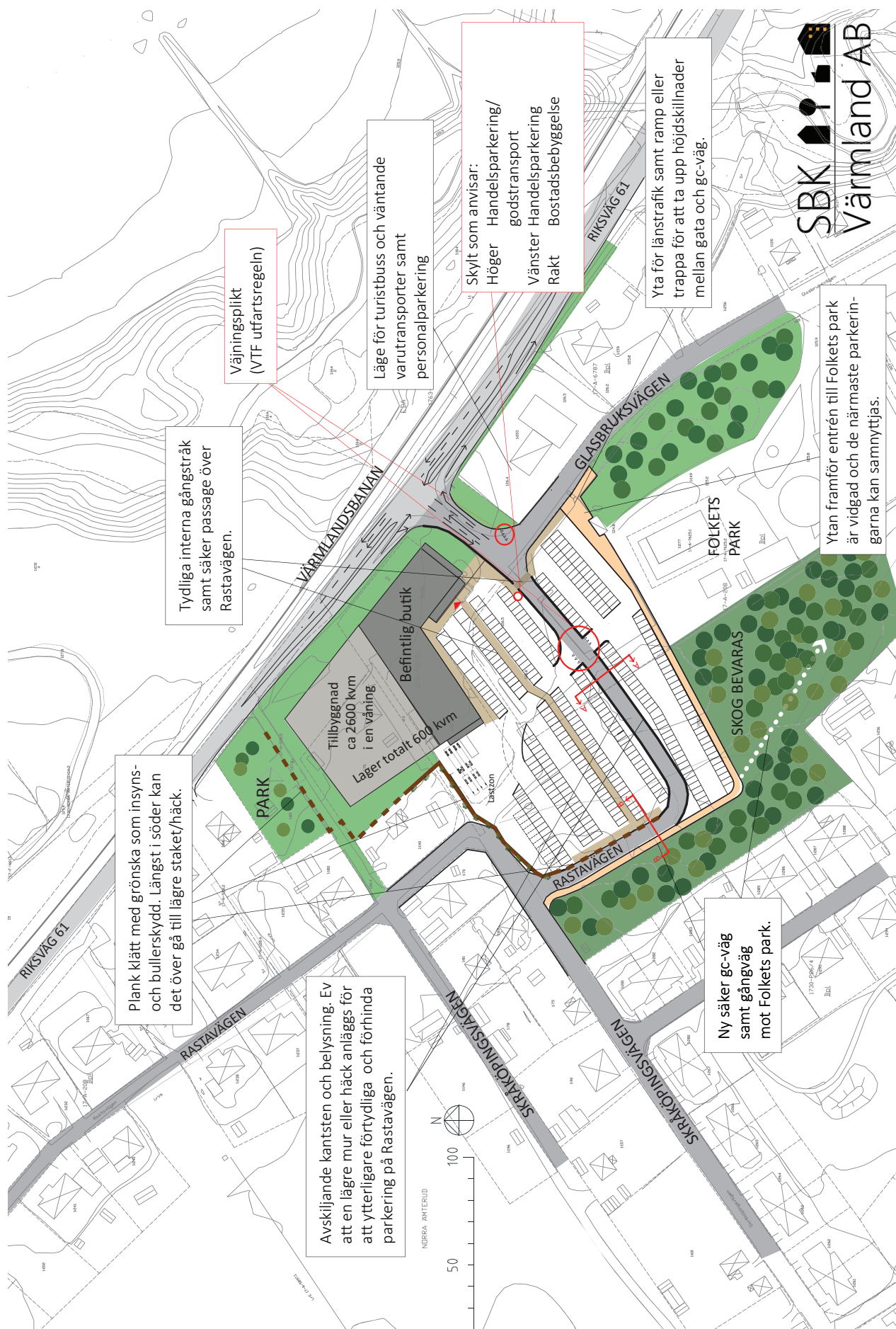
Planförutsättningar

Länsstyrelsen har i sitt Kulturmiljöprogram för Värmland från 1989 uppmärksammat Eda Glasbruk som en kulturhistoriskt värdefull miljö. Planområdet är närbeläget denna miljö.

Det kulturhistoriska värdet ligger dels i helheten, dels i befintliga konstruktioner och byggnaders lokalisering, utformning, utförande, materialval och färgsättning.

På kommunens uppdrag utfördes en antikvarisk förundersökning av hela Folkets Park 2010, som ligger direkt söder om parkeringsområdet. Enligt denna utgör anläggningen en omistlig del av en större kulturmiljö i Eda Glasbruk och bör omfattas av förvanskingsförbudet enligt PBL 3:12 (numera 8:13).

Som särskilt bevarandevärda anges Folkets Hus/glas-muséet, dansrotundan, serveringen och den sexkantiga kiosken. Övriga byggnader bedöms var för sig vara av försumbart kulturhistoriskt värde men utgör delar av en

Ovan: Illustration över planförslaget.

sammanhållen helhet.

Planförslag

Planen omfattar inte Folkets parkområdet. Hänsyn tas i gällande detaljplan till dess kulturhistoriska värden som sammanhållen folkparkmiljö.

Tillgänglighet

Planförutsättningar

Planområdet nås idag från Rastavägen, Glasbruksvägen och Hyttvägen.

Inom planområdet är marken flack med relativt plana ytor i anslutning till parkeringsplatser och byggnadernas entréer. Eda Supermarket är tillgängligt för människor med funktionsnedsättning.

Planförslag

Byggnader och utemiljöer ska utformas så de är tillgängliga för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga enligt Boverkets föreskrifter.

FRIYTOR

Lek och rekreation

Planförutsättningar

Friytor för lek och rekreation finns dels inom Folkets Park, dels i naturmarken väster om Folkets Park. Den sistnämnda kommer delvis att tas i anspråk för lokalgata och parkering tillhörande Eda Supermarket samt för ny gatuförbindelse mellan Skråköpingsvägen och

Glasbruksvägen. Övriga delar redovisas som parkområde och kommer att skötas därefter. Avverkningsmogna träd kommer att ersättas för att bevara karaktären.

Planförslag

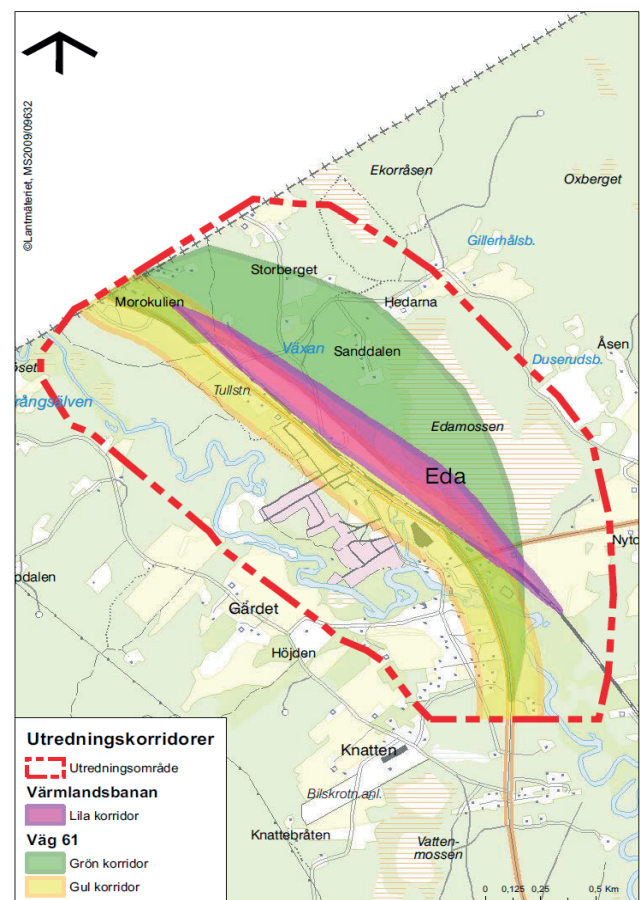
Planen medför inga tvingande förändringar av friytor. Användningen av friytor kan tänkas förändras i takt med eventuella förändringar av markanvändningen.

GATOR & TRAFIK

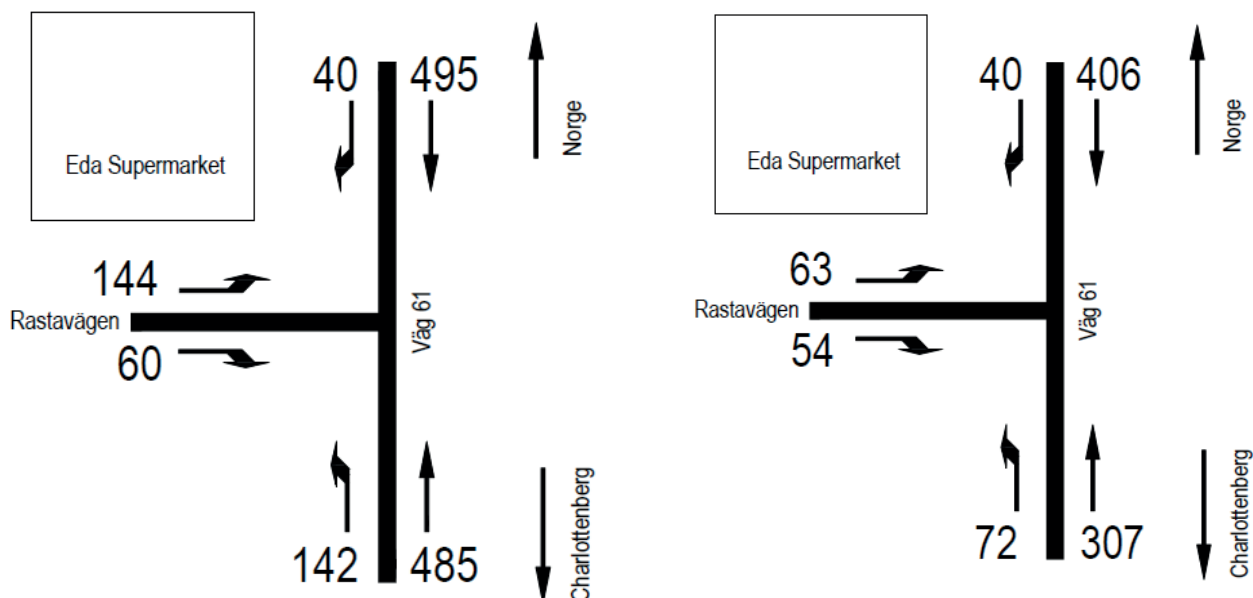
Övergripande trafiksituation

Utvecklingen inom framförallt Charlottenberg och i viss mån Eda Glasbruk under den senaste 10 årsperioden har inneburit påfrestningar på trafiksystemet både på övergripande och lokal nivå. Varken riksväg 61 (riksgränsen till Charlottenberg) eller lokalgatusystemen inom Charlottenberg och Eda Glasbruk har varit dimensionerade för att ta emot den trafikökning handelsetableringarna har medfört samt samhällsutvecklingen i stort med ökad rörlighet. En betydande faktor för utvecklingen inom Eda Glasbruk är sektionen järnväg (Värmlandsbanan) - riksväg 61 - fastighetsgränser för bostads- och handelsändamål.

Ett successivt arbete pågår med att utreda och arbeta

Ovan: Utdrag ur Trafikverkets förstudie, september 2013.

Ovan: Trafikmängder. Till vänster- juli 2011, till höger- juli 2014.

fram förslag till åtgärder för det övergripande trafiksystemet och de statliga intressena (riksintressen för kommunikationer) riksväg 61 och Värmlandsbanan.

Det senaste arbetet som presenterats är Trafikverkets förstudie för sträckan Eda Glasbruk - Riksgränsen, en samrådshandling från september 2013. Förstudien kommer inte att färdigställas i och med att det kommit ett nytt planeringssystem för vägplanering. I förstudien har tänkbara åtgärder diskuterats, på kort respektive lång sikt. Gällande åtgärder på lång sikt har tre olika utredningskorridorer presenterats - lila korridor (för Värmlandsbanan) samt grön respektive gul korridor för riksväg 61. Mest realistiskt alternativ har gul korridor ansetts vara, där både riksvägen och järnvägen kan bibehålla sin övergripande placering, men där åtgärder kan sättas in för att öka framkomlighet och trafiksäkerhet genom bl a att öka det inbördes avståndet mellan vägen och järnvägen eller att anlägga barriärer (ex betongkonstruktioner) samt arbeta med hastigheter, åtgärder och korsningspunkter.

Diskussioner har förts mellan Eda kommun och Trafikverket kring förhållningssättet mellan ökad handels-etablering och planering av åtgärder i det övergripande trafiksystemet. Det är för närvarande oklart exakt hur och när åtgärder kommer att vidtas för att på lång sikt förbättra trafiksituationen längs sträckan Charlottenberg - Riksgränsen. Det är däremot möjligt att arbeta med åtgärder och etableringar på kort sikt, förutsatt att åtgärder som vidtas inte försvårar och begränsar handlingsfriheten på lång sikt.

I tidigare planarbete inom Eda Glasbruk har diskussioner förts kring att minska antalet stora utfarter till riksvägen, genom att bygga en samlande in- och utfart

vid Eurocash i form av en cirkulationsplats. En sådan investering skulle då, via lokalgatunätet, kunna mata trafik norrut mot Eda Supermarket. Detta bedöms dock innebära omfattande geotekniska problem (Vrångsälven), konflikt med kulturmiljövärdena omkring Folkets park, påfrestningar på lokalgatunätet som har en organisk dragning och smal sektion samt oproportionerligt höga kostnader. Detta alternativ (eller det omvända) bedöms som orealistiskt och i praktiken ogenomförbart varför det inom ramen för detta planarbete förkastas. Det enda alternativet som då kvarstår är att arbeta vidare med situationen omkring Eda Supermarket genom en kombination av åtgärder på kort sikt, som förbättrar nulägesituationen och som fortsatt inte begränsar åtgärder på lång sikt.

Anslutning till riksväg 61

Planförutsättningar

Angöring till butiken sker från väg 61 och korsningen med Rastavägen. Korsningen är av typ A, utan refuger, med undantag för ett högeravsvängningsfält för trafik norrifrån på väg 61. Rastavägen slingrar sig sedan längs butikens fasad, mellan Glasbruksvägen och Skråköpingsvägen, i riktning mot intilliggande småhusbebyggelse. Rastavägen är på så sätt integrerad i butikens verksamhetsområde och trafik till och från småhusbebyggelsen måste passera genom området med de störningar som det innebär. Parallellt med väg 61 på motsatt sida sett från butiken löper Värmlandsbanan. Avståndet mellan väg och järnväg är inte tillräckligt stort för att uppfylla nuvarande säkerhetsföreskrifter. Det gör det i sin tur problematiskt att vidta åtgärder vid väg 61.

I samband med tidigare detaljplanearbete upprättades en trafikutredning med beräkning av dimensionerande

trafikmängder och korsningskapacitet vid aktuell plats (WSP Augusti 2011). Utredningen visade på stora framkomlighetsproblem, framför allt vid utfart från butiken till väg 61. Det relativt stora trafikflödet i området och längs väg 61 innebär och förväntas innebära ytterligare problem och störningar när butiken utvecklas och byggs ut. Korsningen föreslås därför byggas om och förses med vänstersvängfält på både väg 61 och Rastavägen samt vänsterpåsvängningsfält i norrgående riktning på väg 61.

Inom ramen för planarbetet under sommar/höst 2014 har en ny trafikräkning genomförts för att få en indikation på det nuvarande trafikflödet och förändringar sedan 2011. Trafikräkningen genomfördes lördagen den 26 juli 2014, mellan 12.30 och 14.30. Tidpunkt för räkningen valdes med anledning av den förväntade anströmningen besökare till butiken samt övriga handelsområden längs väg 61. Resultatet från trafikräkningen har beräknats avseende dimensionerande timme (Dh). Resultatet visar att trafiken inte tycks ha ökat sedan 2011. Mätningarna har dock gjorts vid olika tidpunkter på året så resultatet kan bara ses som en indikation.

Besöksantalet till Eda Supermarket vid mättillfället (2014) kan antas ha varit ca 100 fordon färre än 2011.

En slutsats är däremot att de tidigare redovisade framkomlighetsproblemen är fortsatt aktuella. Högersvängande trafik från Norge mot Eda Supermarket verkar ligga konstant och det är också det flödet som relativt de andra är lägst.

Framkomlighetsproblemen i korsningen väg 61/Rastavägen är i huvudsak kopplade till vänstersvängande fordon: söderifrån på väg 61 in mot butiken och norrut på väg 61 ifrån butiken. Nya körfält för vänstersvängande fordon skulle minska problemen.

Planförslag

Det nuvarande förslaget, som vidareutvecklats från WSP skiss 2011, innebär att befintligt högeravsvängningsfält på väg 61 tas i anspråk för att kunna skapa ett vänster-

påsvängfält från Rastavägen utan att påverka den totala bredden på den norra sidan av korsningen.

På södra sidan av korsningen breddas väg 61 åt sydväst för att få plats med ett vänsteravsvängningsfält.

Mellan svängfälten och körfält i södergående riktning på väg 61 skapas en refug som t ex kan förses med vägräcke. Vägmarke för påbjuden körbana (D2) sätts upp i båda ändar av refugen. Körfälten förses med vägmarkering i form av kantlinjer och körfältspilar.

Vid ombyggnation av rv 61 föreslås att erforderliga vägräcken (typ N2) monteras på båda sidor av vägen för att avgränsa och säkra vägområdet. De föreslagna åtgärderna innebär inga förändringar eller breddningar av väg 61 mot järnvägen; befintlig väkant bibehålls i sitt läge. Räcke föreslås dock uppföras mellan väg- och järnvägsbana. (Se illustration nedan)

Förutom ändringarna på väg 61 så föreslås även att Rastavägen breddas upp så att fordon som ska svänga ut på väg 61 kanaliseras i ett vänster- respektive högerfält. Utformas lämpligen med refug.

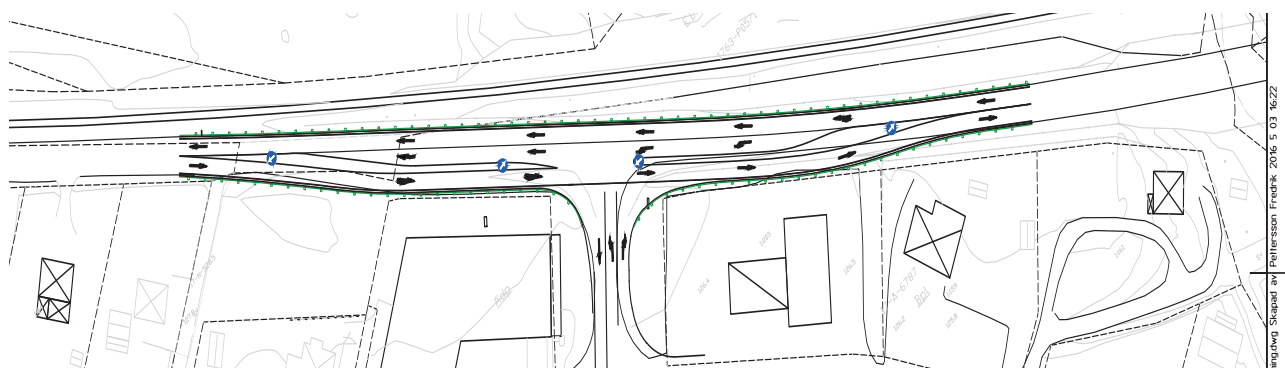
Lokaltrafiksituationen Planförutsättningar

Rastavägen är idag integrerad i butikens verksamhetsområde och trafik till och från bostadsområdet måste passera genom området med de störningar som det innebär.

I tidigare planarbete har förslag på omdragning av angöringsväg till småhusbebyggelsen vid Skråköpingsvägen m fl. söder om Folkets park studerats. Lösningen innebär en relativt stor omväg för boende och en närhet till befintlig bebyggelse. Förslaget medför även att gatustrukturen blir något svårförståelig samtidigt som grönstrukturen inom området fragmenteras.

Planförslag

Trafiken bör ledas genom området på ett sätt som är säkert och i så hög utsträckning som möjligt separerat från söktrafik från besökare till handelsområdet samt varutransporter. Angöring och trafikledning inom "butiksvägen"

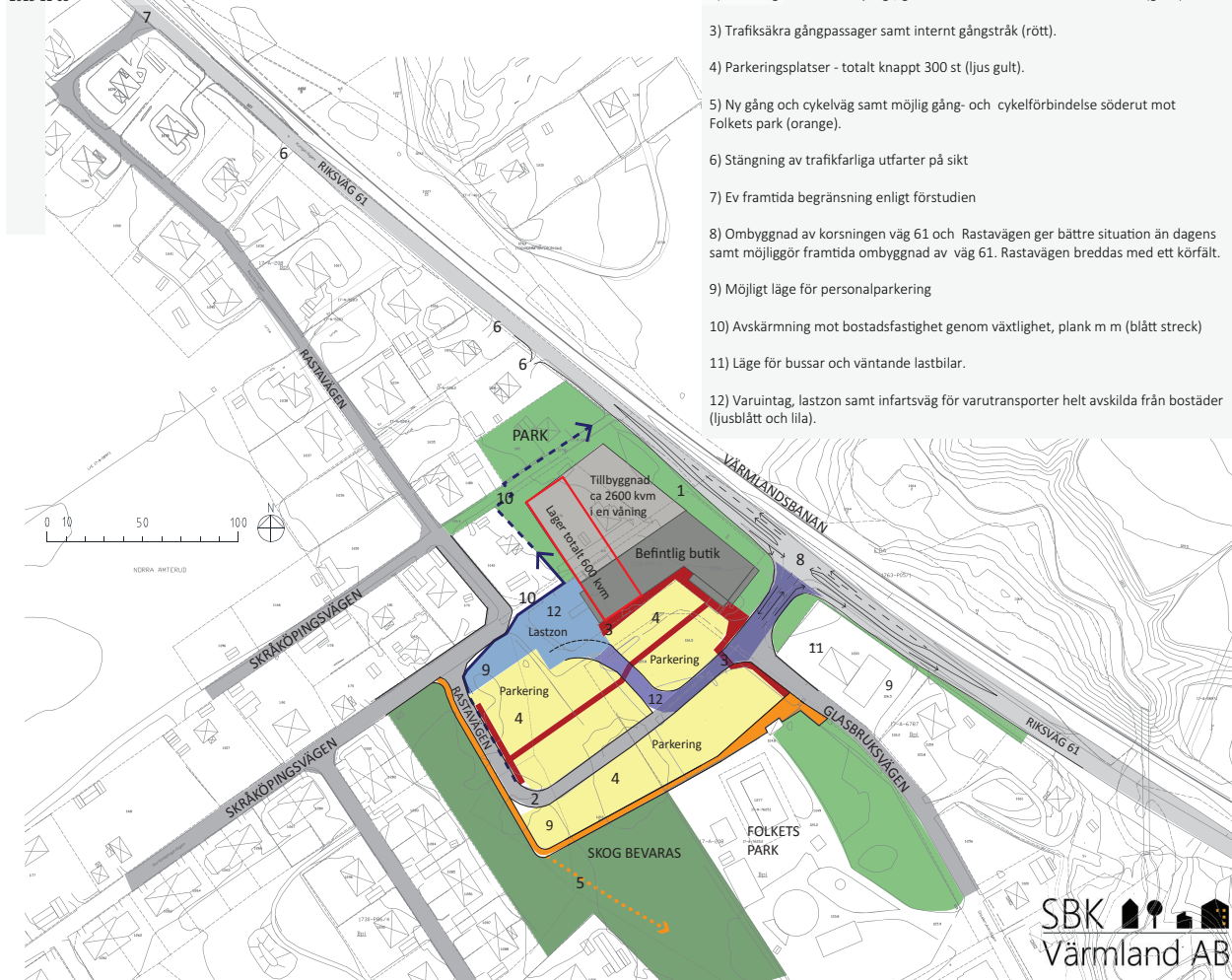

Ovan: Reviderat skissförslag med förtydligande säkerhetsåtgärder. Ombyggnad korsningen riksväg 61 och Rastavägen.

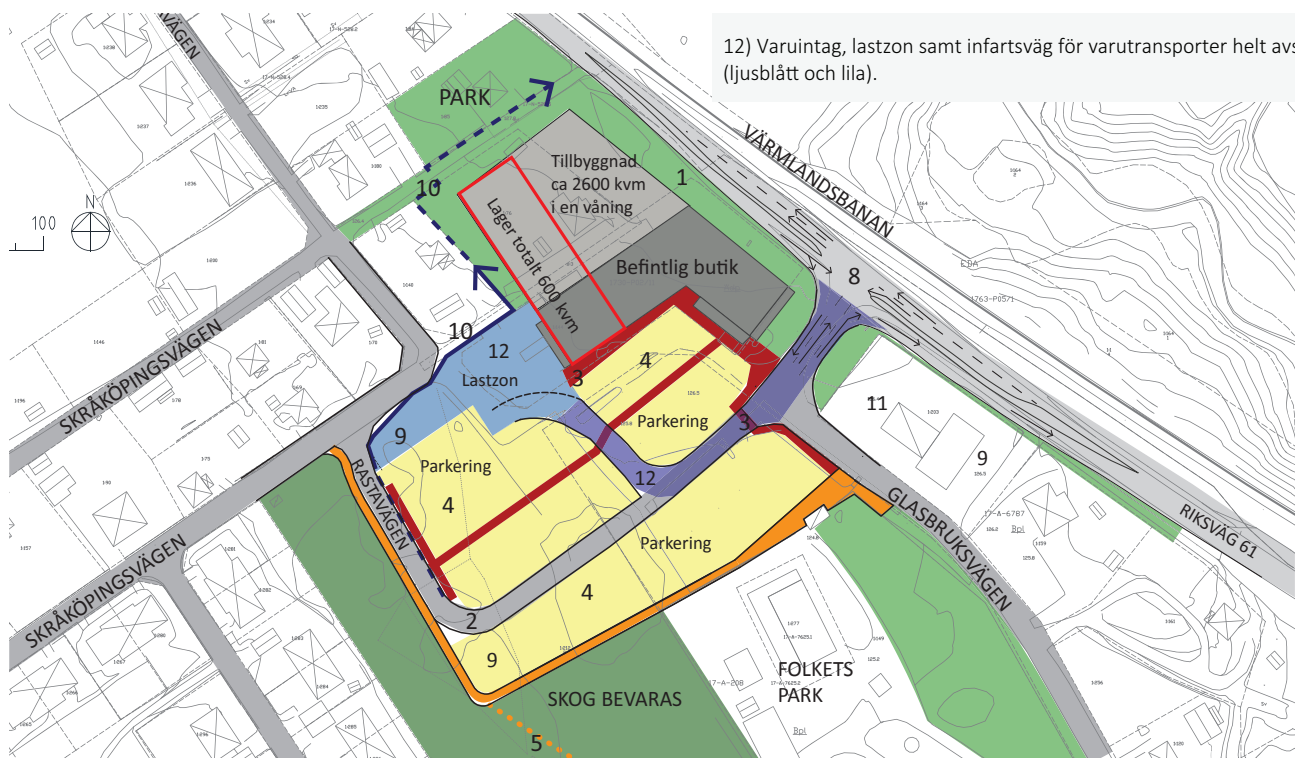
TRAFIKSITUATIONEN INOM EDA GLASBRUK

Detaljplan för Eda Supermarket

2015-11-05

Ovan: Förslaget till lokaltrafiksituationen inom Eda glasbruk. Nedan: Förslaget för planområdet.

området” föreslås förtydligas för att underlätta för både kunder, boende och varuleveranser. Nya Rastavägen föreslås anslutas till Skråköpingsvägen väster om befintlig anslutning den förlängs sedan norr ut och ansluter vinkelrätt mot riksvägen. Vägen anges i planen som (**LOKALGATA**). Lösningen blir en tydlig avgränsning mellan bostadsområde/terräng och handelsområdet. För att tydligt särskilja vägområdet från parkeringen kommer den att avskiljas med kantsten och belyningsstolpar samt längs delsträckor med annan lägre avgränsning ex häck eller låg mur.

En trafiksäker gångpassage föreslås anordnas över nya Rastavägen där besökande från den södra parkeringsplatsen kan passera.

Varuintag föreslås placeras i befintligt läge. In- och utfart för varutransporter föreslås ske från väg 61, in på nya Rastavägen och norrut via gemensam infart till parkering och vidare till området för lastzon (**varor**). Lastzonen inrymmer tillräckligt utrymme för att vända lastbilar.

För att skapa en trivsammare miljö för omgivande bebyggelse ska plank uppföras, gärna beklätt med någon form av grönska på utsidan (mot boende).

Trafiken bör ledas genom tydlig skyltning inom området. Förslagsvis införs väjningsplikt på Glasbruksvägen, för fordon som ska norrut, för säker angöring av Rastavägen.

Till följd av planförslaget beräknas antalet varutransporter bli färre men utgöras av större tyngre fordon. Detta innebär att problematiken med många varuleveranser samtidigt minskas.

Parkering

Planförutsättningar

Antalet parkeringsplatser uppgår idag till omkring 115 stycken samt två handikappplatser.

Mark för parkering arrenderas av föreningen för Folkets park och delas med deras verksamhet.

Parkeringslösningen för området är inte optimal. Detta så Rastavägen löper längs byggnadens fasad är känslan att man direkt utom butiken hamnar i en otydlig och osäker trafiksituation.

Planförslag

Parkering delas upp i två större områden (**parkering**). Utöver dessa möjliggörs även viss parkering inom zonen för varuleveranser, exempelvis personalparkering. Parkeringen anordnas på ömse sidor av den nya Rastavägen och infart till parkering förläggs något längre västerut i området jämförelsevis med idag. Skyltning bör uppföras vid korsningen Rastavägen/Glasbruksvägen som hänvi-

sar kunder till parkeringen antingen höger eller vänster men inte rakt fram (mot sydväst).

Antalet parkeringsplatser bedöms kunna uppgå till omkring 300 st vilket uppfyller kommunens norm om 40 platser per 1000 m² butiksytta. Planen föreslår att kundvagnsgarage får uppföras och att bygglov ej krävs för detta (**b₁** och **a₁**) på yta för parkering. Indelning i parkeringsrader och rutor samt ev. placering av kundvagnsgarage inom respektive parkeringsyta projekteras i ett senare skede.

Personalparkering kan anordnas utanför kundparkeringsområdet t.ex. vid benstationen St1, i anslutning till lastzonen eller inom parkeringens sydvästra del.

Väntande lastbilar ska stå inom bensinstationen St1:s tomt (Norra Ämterud 1:203).

Gång- och cykeltrafik

Planförutsättningar

Riksväg 61 saknar en separerad gång- och cykelbana. Vägaren längs riksvägen är längs sträckan Charlottenberg - Riksgränsen mycket smal och omöjliggör användning för gång- och cykeltrafik.

Möjlighet finns idag att till fots eller med cykel ta sig mellan Charlottenberg och Eda Glasbruk via mindre lokala vägar. Från gång- och cykelbanan vid Tallmogatan, väster om cirkulationsplatsen på väg 61, kan gående och cyklister använda Källgatan för att ta sig upp till Morast, i stort sett parallellt med väg 61. Mellan Morast och den gamla vägen in till Eda Glasbruk, Glasbruksvägen, finns flera alternativ varav några innebär transport på mindre skogsvägar.

Det finns heller inget utbyggt, separerat gång- och cykelvägnät inom Eda Glasbruk idag. Det finns vissa sträckor där gångtrafik hänvisats inom handelsområdet genom uppmålning och skyltning (bland annat söder om Skråköpingsvägen mot Folkets park).

Planförslag

De ombyggnationer som görs omkring Eda Supermarket behöver göras så att det ges goda förutsättningar för gång- och cykeltrafik (både till handelsområdet och för genompassage) till, från och genom området. Kopplingar mellan parkeringsplatserna och gångytorna vid butiken behöver utformas med omsorg och tydlighet. Se bild på sidan 11 för beskrivning av en tänkbar utformning av interna gångsstråk inom handelsområdet.

Gång- och cykelmöjlighet (**GC-VÄG**) föreslås i nord-sydlig riktning längs ny sträckning av Rastavägen för att kunna ansluta befintligt stigsystem genom skogspartiet söderut mot Folkets park, och där vidare söderut mot Morast - Charlottenberg. Gc-vägen fortsätter sedan nordöst längs Folkets park vidare mot Glasbruksvägen.

Gc-vägen angör Glasbruksvägen via en trappa och/eller ramp för att ta upp den höjdskillnad som är mellan vägen och parkeringen. Gc-vägen föreslås få en bredd på 3 meter. På detta sätt skapas en tydlig och säker koppling mot bostadsområdet i norr och väst om handelsområdet. En tänkbar åtgärd på längre sikt är att skylta upp en led som cykelväg och rusta upp på de sträckor som behövs för att få en god framkomlighet för cyklister.

Kollektivtrafik

Planföresättningar

Idag trafikeras området av linje 107 (Charlottenberg - Eda bruk - Hovilsrud) med hållplats Eda bruk längs Glasbruksvägen i höjd med bensinstationen. Linjen trafikeras vardagar, med 5-6 avgångar i vardera riktningen koncentrerat till morgon och eftermiddag, vilket möjliggör arbetspendling.

Fjärrbussar från Norge till bl.a. Charlottenberg stannar idag för av- och påstigning inom planområdet eller strax utom.

Planförslag

Befintlig busshållplats för länstrafiken bedöms ha en lämplig placering och ingen förändring föreslås i planen.

Fjärrbussar kan ledas in i området vid St1 för av- och på- och avstigning istället för vad som idag enligt uppgift ofta sker på väg 61. Koppling till handelsområdet görs över Glasbruksvägen och vidare längs gångförbindelserna inom handelsområdet.

En diskussion avseende arbetstider och bussars ankomst- respektive avgångstider bör tas mellan Värmlandstrafik, Eda kommun och Eda Supermarket, i syfte att se om det är möjligt att främja kollektiva resor för i första hand personalen vid Eda Supermarket.

STÖRNINGAR & RISKER

Buller

Planföresättningar

Planområdet är påverkat av buller från väg 61, vilket bland annat framgår av Trafikverkets förstudie för Eda Glasbruk - Riksgränsen, samrådshandling september 2013.

Planen föreslår inga byggrätter för bostadsändamål eller annan markanvändning som innebär risker för störningar för människor i förhållande till gällande riktvärden för vägtrafikbuller.

Planförslag

Lokalt kan buller- och störningsdämpande åtgärder krävas för att skapa en god bebyggd miljö i närområdet omkring butiken. Planken kan även fungera som visuellt skydd. Uppförande av plank ska ske mellan exempelvis

inlastning och närmsta boende vid en expandering, vilket planbestämmelsen (b₂) plank får uppföras medger.

Risker

Planföresättningar

Riksväg 61 är primär transportled för farligt gods. Tillåten hastighet i aktuellt avsnitt är max 70 km/h. Planerad tillbyggnad befinner sig på något större avstånd från väg 61 (10-14 m från närmsta körbana) än befintlig byggnad (som är placerad ca 9 m från närmsta körbana). Befintlig bensinstationsbyggnad sydost om Eda Supermarket ligger 14 m från vägen.

Befintlig sträckning på Rastavägen är ur riskhänseende olämplig genom den korsning av vägen som krävs för besökare till Eda Supermarket för att nå till butiken från parkeringen då gatan trafikeras av kringboende, bussar samt varutransporter när det inte finns några anvisade säkra passager.

Planförslag

Riksväg 61 är i aktuellt avsnitt rak och med god sikt och föreslås i planen kompletteras med filer för vänstersväg åt båda håll. Utfartsförbud föreslås längs kvartersmark i anslutning till utfarten mot riksväg 61.

Vid ombyggnation av väg 61 föreslås att erforderliga vägräcken (typ N2) monteras på båda sidor om vägen vid aktuell sträcka i syfte att säkra vägområdet samt minska risken för kollision. Resultatet blir att räcket skyddar mot de oeftergivliga hindren och trafiksäkerheten höjs markant.

I Trafikverkets förstudie från september 2013, framgår att tänkbara kortsiktiga lösningar i syfte att öka trafiksäkerheten (minska risk för kollision och påkörning) vid aktuellt avsnitt genom Eda Glasbruk kan vara att uppföra barriär mellan väg och järnväg samt flytt av 10 kontaktledningsstolpar.

Eda kommun och Eda Supermarket ska teckna ett exploateringsavtal och Eda kommun kommer att teckna ett avtal med Trafikverket som ska reglera bl.a. byggherreansvar, genomförande, finansiering mm av nämnda åtgärder.

Ny föreslagen sträckning på Rastavägen bedöms bygga bort en stor del av föreliggande olycksrisk som råder i den oklara trafiksituationen idag. Dock kommer det fortsatt att krävas korsning av gatan från "Folkets parkparkeringen" söder om Rastavägen till butiken, samt en korsning av den lokala varutransportgatan från det västra parkeringsområdet. Här föreslås ordnande av säkra passager för gående för att tydligt definiera de olika delarna i området.

Väg 61 och Värmlandsbanan utgör led för farligt gods och transporterar gods som vid en olycka bl.a kan vara

brandfarligt. För att öka säkerheten i detta hänseende har planförslaget kompletterats med en bestämmelse **b₃** -ny bebyggelse ska ha förstärkt fasadkonstruktion och utföras i brandklass EI30 i de delar som vetter mot led för farligt gods. Utrymningsvägar och friskluftsintag för ny bebyggelse ska placeras riktade bort från led med farligt gods. Bestämelsen innebär att fasadkonstruktionens täthet och isolering ska kunna stå emot brand i min 30 min.

Miljö kvalitetsnormer

Planförutsättningar

Miljö kvalitetsnormer för luftmiljön bedöms inte riskera att överskridas med anledning av planens genomförande. Detta mot bakgrund av rådande och prognostiserade trafikförhållanden och den landskapsstruktur som råder med låg och gles bebyggelse som möjliggör genomluftning och utspädningseffekter.

Trafikverket har gjort en utredning, Luftkvaliteten i Sverige år 2020 Uppföljning av miljö kvalitetsmålet Frisk luft för trafikmiljöer i svenska tätorter, SMHI, Meteorologi nr 150, 2012. Av platserna i Värmland i rapporten finns ingen risk för överskridande av miljö kvalitetsnormerna för luft.

Resultatet av mätningarna inom miljö samverkan Värmland innebär ingen risk för överskridande av MKN luft, och ligger också under preciseringarna av miljömålet Frisk luft avseende de båda ämnena som senast mätts.

Recipienten för dagvattnet är sjön Hugn nedströms Vrångsälven, vars ekologiska status enligt VISS är måttlig, mycket med hänsyn till påverkan av näringsämnen. Planens genomförande bedöms inte påverka förhållandena för miljö kvalitetsnormer för vatten. Den planerade markanvändningen innebär heller inte någon risk för ökad tillförsel av näringsämnen, vilket är huvudproblemet för recipienten. Mot bakgrund av detta bedöms inte MKN vatten riskera överskridas genom planens genomförande.

Planförslag

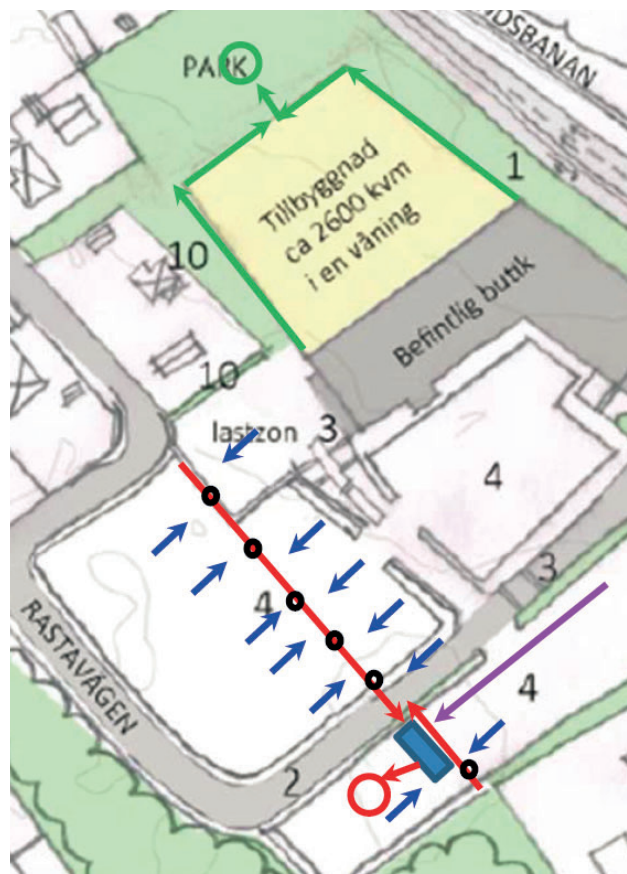
Planen medför inga förändringar.

Det är sannolikt att trafiksituationen lokalt kan komma att förbättras, och med detta även den lokala luftkvaliteten. Detta då trafikföringen genom området samt anslutning till väg 61 kommer att förenklas.

TEKNISKA FÖRSÖRJNINGSSYSTEM Spill- och dricksvatten

Planförutsättningar

Området är anslutet till det kommunala VA-systemet. Ledningar finns bl a på kvartersmark söder och väster om nuvarande butikslokal.

Ovan: Tidig skiss över Eda Supermarket med parkeringsytor. Inlagda röda linjer markerar dike, lila linje markerar befintlig dagvattenledning. Svarta ringar markerar gallerbrunnar. Röd och grön ring markerar stenistor. Blå rektangel markerar oljeavskiljare eller oljeavskiljande damm. Gröna linjer markerar takrännor och ledningar för takavrinning.

Ledningarna har kapacitet för föreslagen exploatering.

Planförslag

Planen föranleder inga förändringar avseende spill- och dricksvattenförsörjningen.

Dagvatten

Planförutsättningar

Dagvattenledningsnätet är utbyggt fram till planområdet och fastigheten är ansluten. Dock görs bedömningen att en anslutning av hela planområdet till kommunens dagvattennät som begränsas av en ledning med en diameter på 30 cm bedöms ej möjlig. Troligtvis skulle man kunna ansluta takavrinningen från den nya byggnaden, dock inget mer. En dagvattenutredning har därför tagits fram för att redovisa vilka möjligheter att hantera dagvatten som finns. Enligt gjord utredning så bedöms inte byggnation av en separat ledning mot Vrångsälven som realistisk då det finns bra möjlighet för lokala LOD-lösningar (marken har bra infiltrationsmöjligheter och det saknas vattentäkt i området) som blir ett betydligt billigare och miljömässigt bättre alternativ. Se gjord utredning för

beskrivning av förutsättningarna.

Planförslag

Det finns två huvudsakliga sätt med vilken dagvattenhanteringen kan lösas. Ett alternativ är via ett delvis öppet system med ledningar och dammar. Ett annat alternativ är ett slutet system med brunnar och stenkistor. Vilket av alternativen som väljs beror främst på vilka ytor som kan avvaras för dagvattenhanteringen. Det delvis öppna systemet kostar mindre men tar större ytor i anspråk samtidigt kan dammar utgöra ett estetiskt inslag. En damm har bättre flödesutjämnande funktion samt har en nedbrytningsfunktion för olja (fotooxidation och mikrobiell nedbrytning). För fullständig beskrivning av lösningarna se dagvattenutredningen.

Huvudalternativet enligt dagvattenutredningen är att parkeringsytornas dagvattenhanteringssystem utgörs av dagvattenbrunnar som placeras i en svag sänka vilken anläggs mellan befintlig och ny parkeringsyta ungefär på samma plats där dike och släntkant ligger i dagsläget (Figur 12). Mot denna sänka sker redan ytavrinning från befintliga parkeringsytor. Nya parkeringsytor som anläggs sydväst om befintligt dike och släntkant ges motsatt lutning som befintliga parkeringsytor så att detta vatten också rinner mot samma sänka. Brunnarna sammanlänkas via dagvattenledningar. Via ledningarna styrs vattnet till ett gemensamt inlopp till en oljeavskiljande damm med tätduk eller en oljeavskiljare. Efter oljeavskiljningen leds vattnet vidare till en nedsänkt stenkista (**fördröjning**).

När det gäller takavrinningen föreslås fördröjning av dagvatten att lösas genom en stenkista inom området nordvästra del, inom området för plantering (**fördröjning**). För takavrinning finns inget behov av eventuell oljerening varför det är en fördel med en separat lösning (Se gröna markeringar i Figur 12). Om det finns behov av att utvidga parkeringsytor inom område 1 på Figur 12 kan anslutning göras till denna i senare skede. Vill man ha kvar stenkistan men kunna expandera byggnaden ytterligare får placering anpassas till detta.

El

Planförutsättningar

Elförsörjningen ombesörjs av Fortum och tele av TeliaSonera. TeliaSonera Skanova Access AB har flera markförlagda ledningar inom området (följer Rastavägens nuvarande sträckning).

Planförslag

Planförslaget kan ge upphov till ny parkeringsbelysning och ev. ny utebelysning vid utbyggnad, men i övrigt inga förändringar.

Skanoas ledningar säkerställs i planen med markreservat för allmänna ledningar (**u**).

Avfall

Planförutsättningar

Kommunen svarar för hanteringen av hushållsavfall och verksamhetsutövaren för verksamhetsavfall.

Planförslag

Planen medför inga förändringar.

IT

Planförutsättningar

Planområdet är närliggande stomledning för fiber som sträcker sig i höjd med järnvägen. Inget nät finns utbyggt i området idag, men fiberförening har bildats.

Planförslag

Planen medför inga förändringar.

5. Konsekvenser av planens genomförande

En utbyggnad av Eda Supermarket får antas medföra en ökad trafikmängd i vägsystemet. Dock är det inte säkert att mängden kunder ökar i samma omfattning som butiksytorna ökar, då ombyggnaden i första hand syftar till att skapa en modernare butik. Men en viss ökad framkomlighetsproblematik i korsningen väg 61/Rastavägen kan antas. De åtgärder som föreslås till följd av planförslaget kommer att öka framkomligheten då tillskapande av separata vänstersvängfält medför att ett fordon kan svänga vänster på eller av väg 61 utan att stoppa upp trafik i norrgående körfält. Trafiksäkerheten kommer på det sättet också att öka. Enligt gjorda mätningar har inte trafiken på väg 61 ökat trots den utökning av handelsytor som tillkommit. Även om mätningarna bär på vissa osäkerheter ger de ändå en indikation. Gällande trafiken på riksväg 61 utgör handelsetableringarna en del av trafiken, men en stor del av trafiken utgör transporter och förbipasserande som inte har målpunkter i området.

Vägområdet vid väg 61 ökar något men utan att komma i konflikt med järnvägen.

Genom att bygga om Rastavägen och leda den rakt fram sett från korsningen med väg 61 minskar risken för köer ut på väg 61. Vägen blir också mer tydligt och framkom-

ligheten bedöms öka för både boende, besökande och varubilar som ska in eller genom området. Trafiksäkerheten runt butiken ökar avsevärt när varuleveranser och den genomgående trafiken inkluderande parkeringslåtande besökare inte längre leds längs fasaden.

Varuleveranserna bedöms inte öka mot dagens nivåer utan kan till och med minska. Detta beror på att Eda Supermarket AB idag har dåligt med lagerytor vilket gör att butiken inte kan ta emot större transporter utan flera mindre. Efter att planen genomförts kan butiken ta emot färre men större leveranser vilket bedöms minska de störningarna för trafiken som varutransporter kan medföra.

Avskärmning mot boende kommer att göras längs med hela handelsområdet nordväst mot boende, vilket kommer att medföra att känslan av att bo i en trafikerad lastzon försvinner. Marken närmast norr kommer att urformas som en park vilket ytterligare kommer att förbättra boendemiljön inom området.

Planen bedöms inte medföra överskridande av några miljö kvalitetsnormer.

6. Genomförandefrågor

Detta avsnitt har till uppgift att redovisa de organisatoriska, fastighetsrättsliga, ekonomiska och tekniska åtgärder som behövs för att åstadkomma ett samordnat och ändamålsenligt genomförande av detaljplanen. Genomförandefrågornas beskrivning har ingen rättsverkan. Avsikten med beskrivningen är att den skall vara vägledande vid genomförandet av detaljplanen.

GENOMFÖRANDETID

Genomförandetiden har satts till tio (10) år från den dag planen vunnit laga kraft. Efter det att genomförandetiden har gått ut fortsätter planen att gälla.

Kommunen har dock därefter möjlighet att ändra eller upphäva planen, utan att behöva beakta de rättigheter som inte utnyttjats.

ORGANISATORISKA FRÅGOR

Planförfarande & tidplan

Planen ska antas av Samhällsbyggnadsutskottet (KSSU). Detaljplanen handläggs med normalt planförfarande.

Preliminär tidplan för planarbetet

Samråd	juni 2015
Revidering	juli-augusti 2015
Beslut om granskning (KSSU)	november 2015

Granskning

december 2015

Antagande (KF)

2 kvartal 2016

Ansvarsfördelning

Detaljplanearbete
Eda kommun, underlag till detaljplan genom SBK Värmland AB

Grundkarta, nybyggnadskarta, bygglov
Eda kommun

Fastighetsbildning
Lantmäterimyndigheten, exploatör initierar och bekostar vid behov

Exploatering
Exploatör/fastighetsägare

Eda Supermarket AB svarar för utbyggnaden av affärslokalen med tillhörande lastzon, parkering och avskärmning mot angränsande bostäder. Eda Supermarket svarar också för erforderlig breddning av Rastavägens södra anslutning mot riksväg 61 samt därmed sammanhängande åtgärder på riksvägen i form av breddning, filer för vänstersväng mm, i samråd och enligt kommande avtal med kommunen och Trafikverket.

Avtal mellan Eda kommun och Trafikverket har initierats av Eda kommun där bl.a ytterligare trafiksäkerhetshöjande åtgärder längs sträckan hanteras (barriär mellan väg och järnväg, flytt av kontaktledningsstolpar m m).

Eda kommun svarar för anläggande av ny lokalgata (omdragning av Rastavägen) mellan Skråköpingsvägen och Glasbruksvägen.

Kommunen svarar också för upprättandet av detaljplanen med tillhörande utredningar, enligt särskilt avtal med exploatör.

Avtal

Ett exploateringsavtal ska upprättas som reglerar ansvarsfördelningen för planens genomförande mellan Eda kommun och exploatören.

Ett genomförandebetal ska tecknas mellan Eda kommun och Trafikverket avseende åtgärder inom vägområdet för riksväg 61.

Ett avtal ska upprättas mellan exploatör och boende inom Norra Ämterud 1:140 som reglerar att infart till garage kvarstår som idag under hyrestiden för bostadsändamål. Exploatören ansvarar för att ett sådant avtal upprättas.

FASTIGHETSRÄTTSLIGA FRÅGOR

Fastighetsreglering, servitut m m

Eda Supermarket AB förvärvar av Eda kommun delar av Norra Ämterud 1:212 som erfordras för utbyggnad av affärslokal, parkering och lastgård.

Arrende finns för nyttjande av parkering till last för Norra Ämterud 1:149 (Eda Folketshusförening) till förmån för Norra Ämterud 1:144 (Eda Supermarket AB). Föreslagen utbyggnad av parkering bör omfattas av motsvarande arrende.

Marksamfälligheten Norra Ämterud S:3, en vägsamfällighet mellan 1:144 och 1:76-1:140 fyller ingen funktion och förslås upphävas i berört avsnitt.

Utfartsrättighet förekommer över Norra Ämterud 1:212 till förmån för Norra Ämterud 1:156, rättighetens funktion uppnås genom andra utfartsmöjligheter och föreslås därmed upphävas.

Ny dragning av Rastavägen- del av Norra Ämterud 1:149 tillförs kommunen.

EKONOMISKA FRÅGOR

Planekonomi

Planen medför behov av kommunala investeringar i ombyggnationen av Rastavägen, samt ersättning för markförvärv (del av Norra Ämterud 1:149).

Kostnader för övrig exploatering och genomförande enligt planförslaget åligger exploatör/fastighetsägare.

Inlösen och ersättning

Upphävande av utfartsrättighet medför kostnader för exploatören i form av ersättning och lantmäterikostnader.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Planbeskrivningen är upprättad av SBK Värmland AB genom Daniel Nordholm och Emma Johansson i samarbete med civilingenjör Magnus Wackerfeldt och plan- och fastighetschef Mattias Persson, Eda kommun.

Arvika 2016-05-10

Daniel Nordholm

Planeringsarkitekt FPR/MSA

SBK Värmland AB

Mattias Persson

Fastighetschef

Eda kommun